

Bureau Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 15 september 2021

Geachte

Op 7 september jl. gaf de Tweede Kamer mij bij motie de volgende opdracht:

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat informateur Hamer een uitvoerig verslag heeft uitgebracht;

constaterende dat de informateur in dat verslag concludeert dat als er geen meerderheidskabinet gevormd kan worden, een minderheidskabinet in beeld komt;

wijst op grond van artikel 11, lid 1 van het Reglement van Orde de heer J.W. Remkes aan als informateur met als opdracht uitvoering te geven aan het advies, zoals verwoord in het verslag van informateur Hamer, en daarbij rekening te houden met de in het verslag geschetste overwegingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Rutte

Het advies zoals verwoord in het verslag van informateur Hamer van 2 september jl., luidt als volgt:

Gegeven het voorgaande adviseer ik om een informateur van VVD-huize (de grootste partij) aan te wijzen die, met inachtneming van dit verslag, coalitieonderhandelingen gaat begeleiden waarbij het op dit moment voor de hand ligt deze te richten op het vormen van een minderheidscoalitie uit een nader te bepalen combinatie van VVD, D66 en CDA, waarbij deze minderheidscoalitie een constructieve en vruchtbare samenwerking moet zoeken met de Staten-Generaal. Een minderheidscoalitie heeft immers per definitie de steun nodig van andere partijen om tot een meerderheden in de Kamer te komen. Daarbij ligt in ieder geval samenwerking met de andere drie partijen uit het brede midden - de PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie –voor de hand, omdat de zes partijen uit het brede midden de afgelopen decennia altijd met elkaar hebben geregeerd, dan wel hebben samengewerkt in akkoorden (Lenteakkoord, Pensioenakkoord, Klimaatakkoord). Ook andere partijen zullen optimaal op onderwerpen en vanuit de inhoud betrokken moeten worden.

De kern van mijn opdracht is daarmee nu coalitieonderhandelingen te begeleiden gericht op het vormen van een minderheidscoalitie uit een nader te bepalen combinatie van VVD, D66 en CDA,

waarbij deze minderheidscoalitie een constructieve en vruchtbare samenwerking moet zoeken met de Staten-Generaal.

Het verslag van informateur Hamer maakt zeer helder dat alle mogelijkheden tot het vinden van een meerderheidscoalitie op dit moment zijn uitgeput. Tegelijkertijd constateert informateur Hamer dat er inhoudelijk voldoende aanknopingspunten binnen het brede midden lijken te zijn, en heeft de Tweede Kamer, zowel in de opdracht aan informateur Tjeenk Willink als in de opdrachten aan informateur Hamer, de inhoud steeds centraal gesteld.

Het is daarom mijn overtuiging dat de enige weg uit de huidige impasse is om thans vanuit de inhoud te onderzoeken op welke wijze de motie kan worden uitgevoerd. Dat betekent dat als eerste stap wordt verkend of en zo ja, in hoeverre vanuit de inhoud sprake kan zijn van vruchtbare samenwerking tussen de drie in de motie genoemde partijen VVD, D66 en CDA, zonder dat daarmee nu al een combinatie uit deze partijen bepaald wordt. Deze verkenning, die kan bijdragen aan het onderlinge vertrouwen, zal ook gericht zijn op de wijze waarop een constructieve samenwerking met in ieder geval PvdA, GroenLinks en ChristenUnie wordt vorm gegeven. Het document op hoofdlijnen dat door de VVD en D66 is opgesteld biedt een mogelijk startpunt, zij het dat dit is geschreven door twee fracties vanuit een liberale visie, een financieel kader ontbeert en een beperkte omvang heeft.

Daarom nodig ik u, samen met uw secondant, uit voor een informele bijeenkomst in landgoed De Zwaluwenberg over het voorgaande op zaterdag 18 en zondag 19 september.

Graag ontvang ik per omgaande uw reactie (schriftelijk of via e-mail) op deze uitnodiging.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

J.W. Remkes